

Četvrtak, 30. oktobar 2003.
Svedok Grejem Bluit (Graham Blewitt)

Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Pozivamo svedoka gospodina Bluita (Graham Blewitt). Verujem da Pretresno veće ima dopunjenu verziju dokaznog predmeta broj 315. Taj dokazni predmet je dopunjen u dogovoru i uz saglasnost vašeg pravnog savetnika, kako bi bio korisniji za ovu svrhu za koju nam je potreban u ovom dokazu.

SUDIJA MEJ: Da, dobili smo je, hvala vam. Neka svedok položi zakletvu.

SVEDOK BLUIT: Svečano se zaklinjem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Izvolite sedite.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, izjava svedoka, gospodina Bluita, na engleskom i na BHS-u iz oktobra prošle godine uvodi u spis korespondenciju o kojoj će ovaj svedok da govori. Kako bismo bili konzistentni, molim da njegova izjava bude njegovo glavno svedočenje, odnosno glavno ispitivanje, a u stvari nas zanima samo njegova izjava, to jest korespondencija ...

SUDIJA MEJ: Možda bi bilo dobro da samo kratko prođete kroz tu korespondenciju kad je uvrštavate.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, svakako. Gospodine Bluit, vi ste dosta davno, još 2002. godine dali izjavu o korespondenciji o kojoj ćete ovde danas da svedočite?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I izjava koju ste pročitali je tačna?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tačna je i istinita.

TUŽILAC NAJS: Molim dokazni broj.

sekretar: 580.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Bluit, pogledajmo sada, molim vas dokazni predmet 315 koji nam je dao svedok Džon Zdrilić (John Zdrilic). Kada smo ga uvrstili putem tog svedoka, stvari nisu bile u pravilnom redosledu, a tom je svežnju dokumenta trebalo da se doda još jedan dokument, tako da sada imamo revidirani dokazni predmet 315. Jeste li imali priliku da pogledate taj dokazni predmet?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Noćas?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

SUDIJA MEJ: Možda bismo trebali za potrebe zapisnika da konstatujemo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da, evo upravo ću to da učinim. Vi ste ovde došli na zahtev optuženog i na sugestiju Pretresnog veća da biste govorili o ovoj korespondenciji. Naime, vi ste zamenik glavne tužiteljice ovde u Međunarodnom sudu od samog početka njegovog rada, u februaru 1994. godine?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste do sada radili sa tri tužioca, sa gospodinom Golstonom (Richard Goldstone), sa gospođom Luiz Arbur (Louise Arbour) i Karlom del Ponte (Carla del Ponte)?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi u svojstvu zamenika tužioca nadgledate korespondenciju koja odlazi i dolazi iz kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, svakoga dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I kad govorimo o ovim dokumentima o kojima ćete vi da govorite, jedan ste lično napisali, a ostali su vam poznati?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pogledajmo sada to kratko kako bismo onima koji prate postupak dali kontekst. Molim sudskog posužitelja da relevantne dokumente stavi na grafoskop kako budemo o njima govorili. Prvo, tabulator 1, revidiranog dokaznog predmeta 315 je pismo od 17. marta 1998. godine koje je tadašnja tužiteljica Luiz Arbur uputila direktno optuženom. To je jedino pismo uz još jedno za koje ću da zatražim neke detalje od vas. Prvo da vidimo da li se to vidi na grafoskopu. Na prvoj strani, hvala, na prvoj strani vidimo da je pismo upućeno optuženom, da je datirano 17. marta i da u pismu stoji da tužiteljica skuplja informacije o razvoju događaja na Kosovu kako bi utvrdila da li postoje osnove da su krivična dela koja su u u nadležnosti ovog Međunarodnog suda počinjena ili su možda u toku. U drugom paragrafu jasno se daje do znanja da ona ovaj poziv za pomoć upućuje direktno optuženom, iako korespondencija ide uobičajenim kanalima.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U sledećem paragrafu ona kaže da "traži informacije iz raznih izvora o nedavnim događajima", a u sledećem paragrafu od njega se "traže izveštaji koji će da sadrže imena osoba ubijenih na Kosovu u martu 1998. godine, imena osoba koja su uhapšene, zatočene ili lišene slobode istog tog meseca i detalji optužbi i odluke pravosudnih tela", zatim "imena osoba osuđenih na Kosovu u martu 1998. godine kao rezultat dela pripadnika vojnih, paravojnih, policijskih i drugih vlasti Savezne Republike Jugoslavije ili Republike Srbije". Zatim da okrenemo stranu, dalje se od optuženog traže "imena svih osoba koje su bile seksualno napastvovane", zatim imena "osoba koje su bile prisilno premeštene" i na kraju detalji oko "ekspropriirane imovine na Kosovu". Zatim tužiteljica u pismu dalje kaže: "Da je svrha svega toga toga da se utvrdi da li postoji oružani sukob i u tu svrhu takođe od Vlade traži da joj dostavi informacije o sastavu, jačini, komandnoj struk-

turi" i tako dalje snaga koje se suprotstavljaju vladinim snagama na Kosovu, zatim detalji o "njihovom oružju i kontroli nad teritorijom, i sve informaciju vezi sa poštovanjem međunarodnog humanitarnog prava od strane suprotstavljenih snaga".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači tužiteljica je tražila informacije od obe strane koje su učestvovala, iz tog eventualnog oružanog sukoba?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, to je pismo koje je tužiteljica Luiz Arbur napisala 17. marta 1998. godine

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 2, nije nešto čime vi možete da se bavite, međutim to smo uključili zato jer je to deo originalnog pisma. Tabulator 3, je pismo bivše tužiteljice optuženom od 15. oktobra 1998. godine, u kojem se objašnjava da "ona želi nastaviti istragu što je moguće ranije na Kosovu i predlaže da ona povede tim u kome bi bili ona, vi i drugi". U sledećem paragrafu kaže se da je "njena namera da poseti područja u kojima se tvrdi da su počinjeni neki zločini, da se tamo sastane sa vladinim zvaničnicima". U sledećem paragrafu traže se vize, to je pismo od 15. oktobra.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 4, to je pismo koje je Zoran Knežević iz Savezne Republike Jugoslavije, ministar pravde Savezne Republike Jugoslavije, uputio 4. novembra, samo trenutak molim. On se u ovom pismu poziva na pismo od 15. oktobra i u sledećem paragrafu iznosi stav i kaže da je "Republika Srbija suočena sa terorističkim akcijama bandita", zatim nešto niže kaže da su "policijske aktivnosti uspešno završene 29. septembra i da je tada nastupio mir". Zatim, u sledećem paragrafu kaže se: "Na Kosovu i Metohiji nije bilo rata. Terorističke grupe, sačinjene od kriminalaca i verskih fanatika nikad nisu bile organizirane pod zajedničkom komandom". I zatim nešto niže kaže: "Mi zato prihvatamo saradnju sa Tribunalom, ali ne prihvatamo njegovu nadležnost nad događajima u Kosovu i Metohiji budući da tamo nije bilo rata". Pri vrhu te strane, ministar tvrdi da "nadležna državna tela istražuju sve zločine koji su počinjeni tokom terorističkih napada", spominje se glava saveznog Krivičnog zakona, kaže se "da će svaki individualni slučaj bez izuzetaka biti podvrgnut detaljnoj istrazi, tvrdi se da će postojati potpuna transparentnost sudskog postupka i da se garantuje pristup Međunarodnom komitetu crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red

Cross)". U sledećem paragrafu kaže se "da su eksperti iz drugih zemalja, konkretno iz Finske (Finland), prihvatili da pomažu veštacima u forenzičkim istragama". U zadnjem paragrafu se tvrdi da "Savezna Republika Jugoslavija u potpunosti ispunjava svoje međunarodne obaveze i da pokazuje spremnost da nastavi uspešnu saradnju koja je uspostavljena zajedničkim sporazumom sa Međunarodnim krivičnim sudom".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to je pismo znači primilo Tužilaštvo ovoga Suda?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeći tabulator je izjava savezne Vlade, vi ne možete ništa da kažete o tome, zato prelazimo na tabulator 6. To je dokument koji smo dodali dokaznom predmetu 315, taj se dokument pre nije našao pred Pretresnim većem. Ovaj dokument dolazi od Milana Grubića, on je bio ambasador ovde u Hagu (The Hague). U prvom paragrafu ambasador kaže da mu je zadovoljstvo da može da informiše gospođu Arbur, imajući na umu njenu nameru da učestvuje na konferenciji o međunarodnom krivičnom pravu u Beogradu, da će da dobije vizu za jedan ulazak, odnosno vizu u trajanju od sedam dana i da će takvu vizu da dobije i njena delegacija. U predzadnjem paragrafu ovoga pisma kaže sa da ambasador ponovo potvrđuje spremnost Savezne Republike Jugoslavije da saraduje s Međunarodnim krivičnim sudom šta je već izraženo i realizirano u praksi. I u zadnjem paragrafu se kaže da, pošto će da se garantuje sigurnost i bezbednost, pripadnicima obezbeđenja Međunarodnog suda neće biti dozvoljeno da nose oružje. Dakle, gospodine Bluit, da li je tačno da se u ovom pismu kaže da ćete vi da dobijete vize, ali u sasvim ograničenu svrhu?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tačno. Takođe tu stoji i paragraf da Savezna Republika Jugoslavija ne prihvata nikavu istragu ovoga Suda o Kosovu, a pogotovu ne tokom njenog boravka u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, hvala vam, ja sam to nekako prevideo kada sam davao sažetak ovog dokumenta. Zatim, tabulator 7. To je pismo koje je tadašnji predsednik ovoga Suda, Gabrijel Kirk Mekdonald (Gabrielle Kirk McDonald) uputilo 6. novembra 1998. godine. Da li biste ukratko mogli da ispričate sadržaj ovoga pisma?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ovo pismo je tadašnji predsednik ovog Suda uputilo tadašnjem predsedavajućem Saveta bezbednosti (UN Security Council), a na zahtev tužioca. To je takođe posledica prethodnog pisma u kome je Savezna Republika Jugoslavija odbila da izda vize tužiocu i njenom osoblju za svrhu sprovođenja istraga na Kosovu. I kao posledica toga, predsednika ovoga Suda obavestava Savet bezbednosti o tome da Savezna Republika Jugoslavija nije ispunila svoje obaveze u smislu saradnje sa Međunarodnim sudom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Okrenimo sada drugu stranu pisma. I ovde se kao jedan primer, pri vrhu strane kaže sledeće: "Još prošlog meseca obratila sam se Savetu bezbednosti u vezi sa propustom Savezne Republike Jugoslavije da uhapsi i prebaci na Međunarodni sud tri osobe koje Međunarodni sud tužio 7. novembra 1995. godine". Recite nam da li se tu radi o takozvanoj "Vukovarskoj trojci"?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo zatim na tabulator 8. To je pismo koje je 6. novembra 1998. godine tužiteljica Luiz Arbur uputila gospodinu Kneževiću, ministru pravde kojim potvrđuje da je primila njegovo pismo. U drugom paragrafu prima na znanje da njegova izjava da oni ne mogu da prihvate kooperaciju, odnosno da oni prihvataju saradnju, ali da ne prihvataju nadležnost Suda, i ovde tužiteljica kaže da ta tvrdnja nije u skladu s međunarodnim pravom. U sledećem paragrafu se iznose detalji o mandatu tužioca i ministru skreće pažnja na odredbe Ženevskih konvencija (Geneva Convention) i na značaj tih odredbi u unutrašnjem oružanom sukobu. I zatim, pri kraju tog paragrafa stoji da je očigledno potrebno da se sprovede istraga. Zatim se u sledećem paragrafu objašnjava da je Savet bezbednosti potvrdio nadležnost Tribunala i u sledećem paragrafu se dalje kaže: "Da li tužilac ima nadležnost da sprovodi te istrage i da podiže optužnice kada dokazi to omogućavaju ili ne nije stvar koja spada u nadležnost država da o tome odlučuju. Takva je odluka odluka pravne prirode i može da je donese samo Međunarodni sud pošto čuje dokaze, odnosno argumente zainteresiranih strana, formalno na Sudu". To je pismo od 6. novembra.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je. Upućeno je ministru Kneževiću u Beograd.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo zatim na tabulator 9. To je pismo od 2. februara 1999. godine, poslano je takođe Zoranu Kneževiću, a poslali ste ga tada vi, ako se ne varam, tužiteljica je tada bila odsutna. Pismo je upućeno ambasadoru u Hagu i od njega se traži da pismo koje stoji u prilogu, uključujući zahtev tužiteljice po Pravilu 7(B) prosledi gospodinu Kneževiću. Ako okrenemo stanju, vidimo sledeći dokument, to je pismo od 2. februara u kojem stoji: "Dragi gospodine Kneževiću, pozivam se sada na prethodne razgovore koje ste imali sa tužiteljicom o njenoj istrazi o događajima na Kosovu. U ime tužiteljice, budući da je ona na službenom putu, prosleđujem vam na vaš zahtev informaciju po Pravilu 7(B) u kojoj tražimo da predsednik Suda obavesti Savet bezbednosti da Savezna Republika Jugoslavija nije ispunila svoje obaveze iz člana 29 Statuta (Statute)". U sledećem paragrafu stoji: "U njenim razgovorima sa vama, tužiteljica je izrazila spremnost da učestvuje u litigaciji o prvanom pitanju o nadležnosti Međunarodnog suda na Kosovu. U vezi sa time, ukoliko želite da iznesete argumente o tome pitanju na javnoj sudskoj sednici pred predsednikom Suda, Tužilaštvo se takvom vašem zahtevu neće da protiviti".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, jedino mislim dobro da pravilno treba da se kaže Pravilo 7bis(B), a ne 70.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, u pravu ste. Moja greška, izvinjavam se. Ako sada pogledamo ostatak materijala koji stoji u tabulatoru, vidimo da se radi o jednom opsežnom izveštaju kojim ne moramo detaljno da se bavimo, ali bi možda bilo od pomoći kada bismo možda opisali strukturu tog dokumenta za one koji prate postupak pred ovim Sudom. Na prvoj strani, koja u dnu strane nosi paginaciju 2, iznosi se priroda zahteva, a zatim na sledećoj strani označenoj brojem 3 koja se sada vidi na ekranu, odmah pri dnu strane... Malo, malo gore, e ovo je dobro, dakle tu piše: "Posle sprovedene evaluacije informacije koju je tužiteljica primila, tužiteljica je odlučila da su informacije koje je primila verodostojne i da pokazuju da su na Kosovu počinjena krivična dela iz nadležnosti ovoga Suda i da Tužiteljica prema tome ne treba da donosi nikakve dalje odluke da bi inicirala istragu". I na sledećim stranama, od 3 do 8, objašnjava se ta osnova zahteva. Gospodine Bluit, vi ste to pročitali noćas da biste se podsetili na to pismo. Ovde se između ostaloga spominju događaji u Račku (Recak)?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se takođe govori o poštovanju ili nepoštovanju?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I iznose se vrste nepoštovanja nadležnosti Suda na koje se Sud žali?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada na stranu 8, dno strane, tu je sažetak odluke da postoje dovoljne osnove da se započne istraga.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vezi s tim ne treba nam više ništa. Zatim strana 11, paragraf 13, naslov je "Krivična dela iz nadležnosti Tribunala" (Offences Within the Jurisdiction of the Tribunal). I kao što vidimo, pri sredini ekrana stoji: "Drugo, verodostojne informacije pokazuju da događaji na Kosovu koji su se dogodili i koji se nastavljaju da odvijaju možda predstavljaju ozbiljna kršenja međunarodnog humanitarnog prava". Na sledećoj strani, pri dnu te strane, paragraf 15, zatim se kaže: "Tužiteljica je utvrdila da informacije koje ima u svom posedu idu ka tome da pokažu da su zločini koji su se dogodili na Kosovu u okviru nadležnosti Međunarodnog suda, ali ona sada nije tačno u mogućnosti da kaže koji su članovi Statuta prekršeni. Treba da se utvrdi, sa određenim i potrebnim stepenom sigurnosti, bez obzira da li će dokazi da pokažu da postoje takvi zločini na Kosovu ili ne, da tužiteljica ima pravo da započne istragu u vezi sa nasiljem na Kosovu".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zatim se govori o postojanju oružanog sukoba, to ide od strane 13 do 16, o tome nemam pitanja. Ako okrenemo stranu 16, pri dnu strane vidimo sažetak dokaza na osnovu kojih je sačinjen taj izveštaj. I zatim, ako okrenemo stranu 17, tu vidimo jedan primer, tu u paragrafu 24 stoji: "Kao što se vidi iz prethodnih paragrafa, siloviti sukobi među oružanim snagama", zatim se kaže o kojim se snagama radi, "dostigli su klimaks 1998. godine. Međutim, informacije od međuvladinih i nevladinih organizacija govore o dugom istorijatu teških kršenja ljudskih prava". Zatim se u sledećem paragrafu konstatuje da je Generalna skupština Ujedinjenih nacija (United Nations General Assembly) osudila kršenje ljudskih prava na Kosovu u decembru 1996. godine. U paragrafu 26, spominje se poseta gospođe

Ren (Elisabeth Rehn), specijalnog izvestioca Ujedinjenih nacija i iznose se njeni zaključci i njene informacije. Zatim, ako okrenemo stranu, u paragrafu 27 stoji: "Ova nasilna dešavanja koja ne potiču, kao što se kaže u većini dostupnih izvora, samo sa srpske strane, to je nasilje potvrdila i Savezna Republika Jugoslavija. U pismu koje je Ministarstvo pravde poslalo Tužilaštvu 24. marta 1998. godine stoji da je u toku proteklih nekoliko godina u provinciji Kosovo i Metohija na jugu Srbije izvršen veliki broj terorističkih napada".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, ovaj se izveštaj bavi informacijama koje dolaze sa obe strane. Zatim, paragraf 28 spominje opsežan izveštaj koji je pripremala organizacija Hjuman rajts voč (Human Rights Watch) i na toj i na sledećim stranama se citira dosta materijala iz njihovog izveštaja.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Okrenimo sada stranu 20, tu se spominje izveštaj Generalnog sekretara pripremljen na osnovu rezolucija 1160 i 1199 od 3. oktobra 1998. godine i ovde vidimo zaključke. Na primer, ako okrenemo stranu 21, pri dnu te strane stoji: "Uznemirena sam izveštajima o masovnim ubistvima civila na Kosovu koji podsećaju na zverstva počinjena u Bosni i Hercegovini. Nakon izveštaja o ubistvu 20 kosovskih Albanaca koji su bili interno raseljene osobe u Gornjem Obrinju (Obri e Eperme) u području centralne Drenice (Drenice) 28. septembra, Kosovska diplomatska posmatračka misija (KDOM, Kosovo Diplomatic Observer Mission) videla je najmanje 14 leševa od kojih su neki bili u velikoj meri unakaženi. Većina su bili deca i žene starosti, od 18 meseci do 95 godina. Srpske vlasti negiraju bilo kakvu umešanost njihovih policijskih snaga u ta zverstva". Ako okrenemo sledeću stranu tog istog izveštaja, vidimo da se govori i o drugoj strani te medalje. Pri vrhu strane se kaže da, "iako su žrtve konflikta u većini slučajeva Albanci, Srbi na Kosovu su takođe žrtve". I onda se dalje govori o tome. Prema tome, taj izveštaj koji ste vi slali u ime Tužilaštva je pokušavao da bude nepristrasan, je li tako, gospodine Bluit?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, sada prelazimo na stranu 23, tačka 31, tu se spominje Račak i stav ambasadora Vilijama Vokera (William Walker), tu se to izlaže.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prelazimo na stranu 34, paragraf 32 gde se opisuje reakcija međunarodne zajednice koja dalje pokrepljuje indicije o postojanju oružanog sukoba na Kosovu.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada idemo na paragraf 33, pri dnu te strane se kaže: "Informacije dostupne javnosti pokazuju da je Kosovska oslobodilačka armija (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) glavna i dovoljno organizovana i odgovorna oružana grupa za ovo suprotstavljanje vojsci i policijskim snagama u Saveznoj Republici Jugoslaviji ili u Republici Srbiji ...

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada prelazimo na stranu 26 gde vidimo zaključak koji je iznela tužiteljica. Hvala vam. Dakle: "Tužiteljica je zaključila da je informacija kredibilna i da ide ka tome da pokaže da su na Kosovu počinjeni zločini koji su u nadležnosti Međunarodnog suda. Tužiteljica je dalje zaključila da postoji kredibilna informacija koja govori o tome da je možda postojao oružani konflikt na Kosovu i da je to bio konflikt dve strane, vojnih i policijskih snaga Savezne Republike Jugoslavije i/ili Republike Srbije i naoružanih i organizovanih jedinica i grupa, uključujući i OVK, koje su povezane sa zajednicom kosovskih Albanaca. Nivo i intenzitet nasilja koje su koristile oružane grupe koje su učestvovala u tome mogu da se ilustruju korišćenjem oružanih snaga od strane Savezne Republike Jugoslavije, kao i strašnim rezultatom koji je to proizvelo po civilno stanovništvo".

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to je dakle izveštaj koji ste vi poslali tokom odsustva tužiteljice?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dokument pod tabulatorom 10 ne možemo da razmatramo, ali ovde se radi o originalu. Zatim dokument pod tabulatorom 11, to je pismo od 26. marta 1999. godine koje je tužiteljica uputila ambasadoru u Hagu, Milanu Grubiću, gde ga moli da priložena pisma hitno prosledi optuženom u ovom predmetu i tu je dalje navedeno... Dakle, "predsedniku Miloševiću i ostalim navedenim visokim zvaničnicima Savezne Republike Jugoslavije"...

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I ona ovde jasno stavlja do znanja da će da objavi da je poslala ova pisma?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I sada dolazimo do poslednjeg pisma u ovom setu dokumenta, ono je pod tabulatorom 12, to je pismo od 26. marta koje je upućeno optuženom. U prvom pasusu se kaže: "Kao što ste upoznati, odbijanje Savezne Republike Jugoslavije da sarađuje sa mojom kancelarijom u pogledu istrage oko ratnih zločina na Kosovu je nešto o čemu je predsednik Suda izvestio Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija. Ne samo da mojim istražiteljima nije bilo dozvoljeno da uđu na Kosovo i vode sopstvenu istragu, već je i odlazak osoblja Verifikacione misije na Kosovo (OSCE, Kosovo Verification Mission) značio da ne postoji nikakav način da se sprovede jedna nezavisna istraga. U tom kontekstu i u svetlu trenutnih izveštaja o tome kako se povećava nivo nasilja na Kosovu, ja sam veoma zabrinuta i brine me to šta se i dalje nastavlja vršenje ozbiljnih kršenja međunarodnog humanitarnog prava na Kosovu". Zatim ona dalje opisuje nadležnost Suda i u sledećem paragrafu kaže: "Ja nameravam da istražim sve slučajeve kršenja međunarodnog humanitarnog prava na međunarodnom nivou, naročito one napade koji su upereni protiv civilnog stanovništva. U međuvremenu, smatram da sve mora da se uradi da bi se sprečilo vršenje takvih zločina i stoga očekujem od vas da iskoristite vaša ovlašćenja koja imate nad vašim podređenim i da se pokažete kao pravi vođa da biste sprečili vršenje daljih zločina, kao i da preduzmete sve neophodne mere da biste kaznili sve one koji su počinili ozbiljna kršenja međunarodnog humanitarnog prava na Kosovu". Prema tome, gospodine Bluit, između marta 1998. godine i marta 1999. godine, po vašem mišljenju, da li je Tužilaštvo uradilo sve šta je u njihovoj moći da bi istražilo pitanja na koja je bila skrenuta pažnja iz raznih izvora?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I po vašem mišljenju, da li je optuženi bio dovoljno direktno obavešten, kako prvim, tako i svim ostalim pismima, kao i pismima koja su bila upućena drugim osobama o tome šta se događa na Kosovu?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, ja mislim da je tako.

TUŽILAC NAJS: Hvala, mi nemamo više pitanja, sem ako vi ne želite da nešto pitate o ovim pismima.

SUDIJA MEJ: Sada prvo da regulišemo status ovog dokaznog predmeta. Molim da nam zastupnik Sekretarijata (Registry) dodeli novi broj za ovaj set dokumenata. Gospodine Miloševiću, sada je na vas red, vi imate priliku da izvršite unakrsno ispitivanje. Unakrsno ispitivanje ovog svedoka je ograničeno na ona pitanja koja su bila obrađena tokom glavnog ispitivanja. Prema tome, obim je ograničen i to iz sledećeg razloga. Ovaj svedok je došao ovamo isključivo zato da bi se putem njega uvela u dokazni materijal ova pisma i ovi dokumenti. Ako se sećate, bilo je ranijih pokušaja putem istražitelja i drugih svedoka, ali smatrali smo da to nije bilo prikladno. Pretresno veće je smatralo da jedan viši predstavnik Tužilaštva treba da bude prisutan da bi se to uradilo upravo zato da biste vi mogli o svim tim pitanjima da izvršite unakrsno ispitivanje. Prema tome, sada vam se pruža prilika da izvršite to unakrsno ispitivanje. Moram da vas upozorim da je obim tog ispitivanja ograničen na ona pitanja koja su obrađena tokom glavnog ispitivanja. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pretpostavljam, gospodine Mej (May), s obzirom da je maločas gospodin Najš konstatovao na osnovu komentarisanja raznih pisama koja su tekla između gospodina Bluita i gospođe Arbur i Vlade Jugoslavije kako se koja strana ponašala objektivno i nepristrasno, da osim samih pisama na koja me vi ograničavate, ne možete da ograničite moje pravo da dovedem u pitanje objektivnost i nepristrasnost, odnosno kredibilitete strane koju ovde predstavlja, u ovom slučaju i gospodin Bluit i gospodin Najš, pošto oni sami o sebi svedoče.

SUDIJA MEJ: Vi ste čuli našu odluku. Dakle, unakrsno ispitivanje je ograničeno na ona pitanja koja su obrađena tokom glavnog ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja upravo i govorim o tome da je tokom glavnog ispitivanja gospodin Najš konstatovao da objektivnost i nepristrasnost toga šta predstavlja gospodin Bluit ...

SUDIJA MEJ: Ne, on nije govorio ništa o objektivnosti, on je jednostavno komentarisao pisma. Sada vi imate priliku da to uradite. Pitanja koja se tiču objektivnosti su irelevantna. Gospodine Tapuševiću, ja mislim da vi ne treba da učestvujete u ovome. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li vi, gospodine Mej, meni zabranjujete da dovedem u pitanje kredibilitet svedoka?

SUDIJA MEJ: Da, da, zabranjujem. Pređite na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ovde postoji dokument vaš i koji nosi sve vaše oznake i koji se zove: "Konačni izveštaj koji je tužiocu podnela komisija osnovana da razmotri kampanju bombardovanja NATO North protiv Savezne Republike Jugoslavije" i koju je svedok u funkciji ...

SUDIJA MEJ: Da, i tu je suština svega onoga šta pokušavam da vam objasnim i očito ne uspevam. To je irelevantno u odnosu na pitanja koja se ovde obrađuju. Dakle, vaše unakrsno ispitivanje je ograničeno samo na ona pitanja koja su obrađena tokom glavnog ispitivanja. Vi sada ovde nemate jednu široku mogućnost da postavljate pitanja koja se tiču dobre volje Tužilaštva. Ukoliko imate pitanja koja se ovog tiču, onda izvolite i postavite ih, inače ću da zaključim da nemate pitanja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, ja itekako imam pitanja, a nećete moći da mi osporite da se to može povezati sa pismima gospođe Arbur. S obzirom na vaše kriterijume, gospodine Bluit, ja uzimam da u pismu koje je Luiz Arbur posala meni 26. marta 1999. godine, znači, eto, pozivam se, gospodine Mej, na pismo, stoji "da postoji odgovornost ljudi na odgovornim položajima". Molim vas da objasnite sledeće. Znači u tom pismu stoji "da postoji odgovornost ljudi na odgovornim položajima". U vašem izveštaju ...

SUDIJA MEJ: Molim da se svedoku da dokument, to je dokument pod našim tabulatorom 12.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govori o tome dakle da postoji odgovornost ljudi na objektivnim položajima. Molim da mi objasnite sledeće. U vašem izveštaju koji ovde imam ...

SUDIJA MEJ: Na koji izveštaj se pozivate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je izveštaj komisije osnovane za to da razmotri kampanju bombardovanja protiv Jugoslavije. Tu stoji suprotno.

SUDIJA MEJ: Ne, to je irelevantno. Molim vas postavite pitanje koje imate vezano za ovaj dokument, dakle dokument pod tabulatorom 12. Na koji pasus se odnosi vaše pitanje? Nisam uspeo to da pronađem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, gospođa Arbur kaže da postoji odgovornost osoba na odgovornim položajima. To piše u tom pismu, to možete sami da nađete. A u ovom dokumentu koji ja citiram kaže da ...

SUDIJA MEJ: Ne, već sam vam rekao. Molim vas, pozabavite se ovim dokumentom. Gde ovde piše "ljudi na odgovornim položajima"? Na koji pasus dokumenta pod tabulatorom 12 se to odnosi?

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da se to odnosi na poslednji pasus.

SUDIJA MEJ: A šta se tu kaže? "S toga očekujem od vas da primenite vaša ovlašćenja nad osobama koje su vam podređene, iskoristite svoju rukovodeću ulogu" i tako dalje. Dakle, postavite pitanje vezano za to, gospodine Miloševiću

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, vi u pismu konstatujete, odnosno u pismu koje je potpisala gospođa Arbur, postojanje odgovornosti ljudi na odgovornim položajima. Kako je onda moguće da u vašem razmatranju odgovornosti NATO za agresiju na Jugoslaviju, pišete evo na strani 40 ...

SUDIJA MEJ: To je irelevantno. To nema nikakve veze. Vi sada pokušavate ovde da iznesete neke tvrdnje o tome kako je Tužilaštvo na drugi način pisalo o nekom drugom. Da li je to istina ili ne ja ne znam, ali nije ni bitno. Što se tiče gospodina Bluita, dakle svedoka ovde, on je ovde došao isključivo da govori o ovoj korespondenciji. On sad ne može da govori ništa o nekim drugim pismima Tužilaštva. Ukoliko vi u dogledno vreme budete želeli da izvedete dokaze o tome, vi ćete naravno da imate pravo na to. Možete da postavite pitanje o pismu ovde, ali bilo koji argumenti o nekom drugom dokumentu su irelevantni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Upravo argumenti iz dokumenta koji potiče iz istog izvora su u kontradikciji sa onim šta piše u pismu. Ja ne razumem ...

SUDIJA MEJ: Da li imate drugih pitanja, da li imate nekih drugih pitanja ili ne? Vrlo jednostavno. Ukoliko ne budete postavili pitanja onako kako vam ovaj Sud nalaže, onda nećete imati pravo da postavljate pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, maločas je gospodin Najs citirao ovo pismo od 26. marta ...

SUDIJA MEJ: Da, to smo sve već čuli. To nema nikavog smisla. Predite na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tom pismu, u tom pismu da li je jasno, gospodine Bluit, da je to pismo poslato dva dana posle početka agresije NATO-a na Jugoslaviju koja je počela 24. marta?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ne mogu da se setim kog je datuma počelo NATO bombardovanje, pretpostavljam da ste vi u pravu oko tog datuma i ukoliko jeste, onda da, onda je ovo pismo poslato dva dana posle početka bombardovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U pismu se, kao što sami vidite, konstatuje da se povećava nasilje na Kosovu, je li tako, gospodine Bluit?

SUDIJA MEJ: U kom pismu to stoji? Da, to je u tabulatoru 12, drugi pasus.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa je li tu jasno da se nasilje na Kosovu povećava kao posledica početka agresije NATO na Jugoslaviju?

SUDIJA MEJ: Ne, ovaj svedok normalno ne može da odgovori na ta pitanja. Ukoliko želite da postavite svedoku pitanja vezana za ovaj dokument onda možete, ali ovako dalje nećemo da nastavimo zato što nema smisla. Ovaj svedok nije došao ovamo zato da bi ste vi slobodno napadali Tužilaštvo kao što želite. On je ovde došao isključivo zato da govori o ovim pismima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: I ja govorim o pismima, gospodine Mej. I ja se pozivam na ta pisma. I ja ne vidim uopšte mogućnost da mi vi zabranite da argumentujem neistinitost pisama dokumentima upravo istog tog subjekta koji ovde svedoči i koji šalje ta pisma.

SUDIJA MEJ: Ja sam upravo doneo odluku i umesto da se prepirete sa mnom oko te odluke, bilo bi vam bolje da počnete unakrsno ispitivanje o relevantnim stvarima. Ukoliko hoćete da postavljate adekvatna pitanja, u redu, ali bilo koja pitanja vezana za NATO su irelevantna kad je reč o ovom svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja razumem vašu osetljivost na svako pominjanje zločina koje je izvršio NATO nad Jugoslavijom. Razumem vašu ...

SUDIJA MEJ: To je apsolutno neprikladan komentar, kao što i sami znate. Ne možemo dalje da nastavimo ovako. Ili ćete da postavite neka relevantna pitanja ili prekidamo sa raspravom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pitanja smatram relevantnim i povezujem ih sa ...

SUDIJA MEJ: Ne, već vam je rečeno da Pretresno veće ne smatra ova pitanja relevantnim i treba time da se rukovodite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vratiću se na to. Citirali ste, na primer, pismo ministra pravde Kneževića, pretpostavljam da mogu bar na to da se pozovem, u kome on kaže da Jugoslavija ne prihvata jurisdikciju Tribunala u vezi s događajima na Kosovu i Metohiji. Gospodine Bluit ...

TUŽILAC NAJS: Mislim da je ovo tabulator 4.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste međunarodni pravnik, je l' tako? Bavite se međunarodnim pravom.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja sam kvalifikovan pravnik, advokat u Australiji (Australia), ja sam se uglavnom bavio krivičnim pravom. Ja sebe ne smatram stručnjakom za međunarodno pravo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali sada radite na dužnosti na koju ste postavljeni na osnovu odluke Saveta bezbednosti, je l' tako, o formiranju ovog Tribunala, kako ga oni nazivaju.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Mene je postavio generalni sekretar Ujedinjenih nacija, pošto je Savet bezbednosti osnovao ovaj Tribunal.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sad ste pomenuli da je Savet bezbednosti osnovao ovaj Tribunal. Da li je vama, kao pravniku, poznato da Savet bezbednosti nema ovlašćenja da osniva nikakav Tribunal?

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Ovaj svedok na može na to da odgovori. To je nešto o čemu smo mi već doneli odluku. To je pravno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa gospodine Mej, ja sam od vas zahtevao da u vezi s tim pravnim pitanjem tražite savetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde (ICJ, International Court of Justice) koji je nadležan da rešava pravna pitanja. Vi to, naravno, niste uradili jer dobro znate da bi mišljenje Međunarodnog suda pravde bilo da ste vi nelegalan Sud.

SUDIJA MEJ: Vi ste taj argument već jako puno puta izneli, mi smo ga čuli, uzeli u obzir, a sada vas molim da postavite neko pitanje na koje ovaj svedok može da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa izgleda da svedok jedino može da odgovara na pitanja da li su pisma slata ili nisu. Gospodine Bluit, da li je jasno u pismu ministra Kneževića koji vam odgovara da vi nemate jurisdikciju da raspravljate o događajima na Kosovu, citiram ovo pismo: "Tokom ove godine Republika Srbija se suočila sa terorističkom akcijom banditskih grupa u jednom delu Kosova i Metohije gde je izvršen veći broj terorističkih napada na građane svih nacionalnosti, pripadnike organa vlasti, a naročito na pripadnike organa unutrašnjih poslova. Te bande su počinile teške zločine protiv građana pripadnika svih nacionalnih zajednica. Zahvaljujući odlučnoj policijskoj akciji, njihovo delovanje je suzbijeno, a njihova jezgra uništena. Policijske akcije su uspešno okončane 29. septembra i od tada je na celoj teritoriji Kosova i Metohije mirno. Građani koji su bili prinuđeni da usled terorističkih napada privremeno napuste svoje domove, intenzivno se vraćaju svojim kućama, a celokupan privredni i javni život na Kosovu i Metohiji se ubrzano normalizuje". I onda dalje kaže da to na "Kosovu i Metohiji nije bio rat. Terorističke grupe, sastavljene od kriminalaca i verskih fanatika nisu nikada bile organizovane pod zajedničkom komandom, nisu kontrolisale tu teritoriju, nisu poštovale elementarne zakone humanosti niti su se mogli po bilo kojoj osnovi smatrati vojskom. Međunarodna zajednica je takođe jasno okvalifikovala akcije ovih grupa kao terorističke". Da li vam je to poznato da

je i međunarodna zajednica akcije ovih grupa kvalifikovala kao terorističke, gospodine Bluit?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Pre svega, jasno je da je ministar Knežević ovo izneo u ovom pismu bivšem tužiocu Luiz Arbur. Ja sada ne mogu da se setim šta je govorila međunarodna zajednica vezano za događaje na Kosovu kad je reč o tome da se navodni zločini vrše od strane kosovskih Albanaca. Ne sećam se da li su ih opisivali kao teroristička dela ili ne. Ja se toga sada ne sećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, gospodine Bluit, ja ću da vas podsetim, evo vam iz Rezolucije 1160 (UN Security Council Resolution 1160), 1998. godine, piše ovde: "Usvojeno od strane Saveta bezbednosti 31. marta 1991. godine. "Teroristička dela Oslobođilačke vojske Kosova ili bilo koje grupe ili pojedinca i sva spoljna podrška za terorističke delatnosti na Kosovu, uključujući finansiranje i dostavu oružja i obuku", pa onda posle opet kaže: "Poziva kosovske Albance i njihovo vođstvo da osudi sva teroristička dela i naglašava da svi elementi u zajednici kosovskih Albanaca treba isključivo mirnim putem da se trude da postignu svoje ciljeve". I opet kaže dalje i u trećoj tački: "Način da se pobedi terorizam i nasilje na Kosovu", govori u Rezoluciji 1160, pa onda u Rezoluciji 1199 (UN Security Council Resolution 1199) od 23. septembra 1998. godine. "Osudjujući sva dela nasilja koja poćini bilo ko, kao i terorizam kojim se postižu politički ciljevi od strane bilo koje grupe ili pojedinca", to imate i u sledećoj znači Rezoluciji, 1199, pa onda u tački 6 te Rezolucije kaže opet, insistira da se vođstvo, evo, proćitaću vam u originalu: "Insistira na tome da vođstvo kosovskih Albanaca osudi sva teroristička dela", ponavlja svoje stavove o tome. A imate Rezoluciju, pošto se ne sećate, dakle moram da vas posetim, Rezoluciju 1203 (UN Security Council Resolution 1203) koja opet pominje terorizam kojim se postižu politički ciljevi. I onda se opet insistira kod albanskog vođstva da osudi akte terorizma i tako dalje. Dakle, poznato vam je to šta ovde piše ministar pravde i gde se poziva da je i međunarodna zajednica takođe jasno okvalifikovala akcije ovih grupa kao terorističke i tako dalje, da je ovde bila reć o terorizmu. Jel' to jasno, gospodine Bluit?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja prihvatom to šta vi kažete, da je ovim pitanjima bilo obaveštavano i da se o njima govori u rezolucijama Saveta bezbednosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je jasno, gospodine Bluit, da ste vi upravo ovim svojim akcijama upravo podstakli terorizam na Kosovu, i zaštitili terorizam na Kosovu i da je to jedino mesto na planeti gde je zaštićen terorizam?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, meni se čini da je to neprikladno pitanje. Naime, izgleda da se u pitanju tvrdi da je terorizam zaštićen samim pisanjem ovih pisama, a to, čini mi se, da nije slučaj.

SUDIJA MEJ: Mislim da svedok može da odgovori na ovo pitanje.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja svakako ne prihvatam da je ovo, na bilo koji način štitilo terorizam. Stav tužiteljice bio je da će ona da istraži sva kršenja međunarodnog humanitarnog prava koja su počinjena na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, gospođa Arbur, čak u pismu od 26. marta pominje kao dodatni argument da se nešto ne može utvrditi i odlazak osoblja Verifikacione misije sa Kosova. Pa odlazak osoblja Verifikacione misije sa Kosova se dogodio da bi se omogućilo NATO bombardovanje, NATO bombardovanje u podršci terorizmu na Kosovu ...

SUDIJA MEJ: Ovo je potpuno neprikladno pitanje. Hajdemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Izgleda, gospodine Mej, da su sva pitanja koja ja postavljam neprikladna.

SUDIJA MEJ: Da, pokušajte da pronađete neko prikladno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ovde imamo situaciju da ovo takozvano Tužilaštvo samo sebi svedoči i da još treba i meni da odredite koja pitanja mogu da onima koji sami o sebi svedoče postavim. Mislim da je ovo jedna farsa koja nema nikakvog smisla.

SUDIJA MEJ: Dobro, gospodine Bluit, izgleda da optuženi nema više pitanja za vas

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja imam mnogo pitanja za gospodina Bluita.

SUDIJA MEJ: Mislim na prikladna pitanja, gospodine Miloševiću. Moram da vam objasnim kakva je situacija. Vi to očigledno ne razumete. Ovaj svedok je došao ovamo zbog jedne svrhe. Tužilaštvo uvrštavanjem ovih dokumenata nastoji da dokaže da ste vi bili obavješteni o tim pitanjima, da ste bili obavješteni o navodnim zločinima i o navodnim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava. Dakle, oni nastoje da dokažu da ste vi u to vreme bili obavješteni o tome. Ovaj svedok nije došao ovamo da svedoči generalno o Tužilaštvu ovoga Suda, naravno da to nije slučaj. Ni jedan tužilac to ne može da radi. Ovde Tužilaštvo samo nastoji da uvrsti dokaze u spis o jednom konkretnom pitanju i to je to konkretno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako vi želite da dolakete na takav način da je Tužilaštvo, takozvano, trebalo mene da obavještava o onome šta se događa na Kosovu, pa evo iz ove korespondencije koju ste ovde vi prikazali, to je evo pismo ministra pravde, na početku druge strane originala, kaže: "Nadležni državni organi u zakonom propisanom postupku ispituju sva krivična dela koja su počinjena tokom terorističkih napada" i tako dalje. Sve šta se dogodilo. A vi dobro znate iz svedočenja koja su ovde data da je stav rukovodstva i moj lični bio da se svaki ratni zločin goni na Kosovu. Svaki ratni zločin i uopšte svaki ratni zločin širom ...

SUDIJA MEJ: Da, da, dobro. Imamo sva ta pisma i sva ta pisma ćemo i uzeti u obzir. A vi ćete nama, naravno moći da iznesete svoje argumente u vezi s time kad za to dođe vreme. A sada, imate li druga pitanja za svedoka? Imate li neke druge dokumente na koje želite da skrenete njegovu pažnju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa vi ste mi, gospodine Mej, ograničili pravo da ne mogu ni na kakav dokument da skrećem pažnju osim na pisma koja ste ovde rekli. Ja sam hteo da skrenem pažnju na ovaj dokument koji jasno pokazuje da je ovde reč o dimnoj zavesi da se zaklone zločini NATO-a izvršeni na ...

SUDIJA MEJ: Dobro, krenimo dalje. Da pronademo neko prikladno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, da li je vama bilo poznato, u vreme kad pišete pismo, da li su vama bili poznati podaci da su tada marta 1998. godine na Kosovu delovale razne terorističke grupe povezane sa Osamom Bin Ladenom (Osama bin Laden) koji je upravo zbog toga

boravio u Albaniji (Albania), a ne zbog razvoja diplomatskih odnos između Avganistana (Afghanistan) i Albanije ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, ne, hajde da se držimo vaše teme. Kako glasi vaše pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje glasi, s obzirom na posao koji obavljate, gospodine Bluit, upravo vezano za ovo pismo od marta 1998. godine, da li po vama postoji obaveza države preme terorizmu i da li terorizam po vama uživa zaštitu međunarodnog krivičnog prava?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Naravno da ne. Međutim, ovaj Sud je odgovoran za krivično gonjenje teških kršenja međunarodnog krivičnog prava, kao što je to utvrđeno u Statutu Suda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa upravo je te događaje od marta 1998. godine specijalni izaslanik američkog predsednika Gelbard (Robert Gelbard) opisao javno kao terorizam na Kosovu i Metohiji. Vi pišete pisma o zaštiti terorizma na Kosovu i Metohiji. Je li to jasno ili nije? Jeste vi igde proverili podatke, jeste vi napravili bilo kakvu istragu da ustanovite koji je bio obim terorizma, na koji se način finansirao, kako je bio organizovan, s kojim ciljem i kako je taj terorizam došao u vezu sa Klintonovom (Bill Clinton) administracijom koja je izvršila agresiju na Jugoslaviju?

SUDIJA MEJ: Sada se jako udaljavamo od teme i od onoga na šta svedok može da odgovori. Svedok je već odgovorio na ono šta ste vi rekli o zaštiti terorista, dao je do znanja mada to uopšte ne dolazi u pitanje. Da vam kažem još ovo. Odlučili smo da možete da imati sat vremena sa ovim svedokom. Do sada ste potrošili pola sata, pa imajte to na umu kad razmatrate vaša pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, besmisleno je bilo kakvo ograničavanje ili neograničavanje vremena, ako vi meni uopšte ne dozvoljavate da ja postavljam pitanja. Uopšte ne znam šta je onda cilj ove farse. Molim vas, gospodine Bluit, pošto vi pišete tada o nekim kršenjima ljudskih prava i tako dalje kojima se naravno bave pravosudni organi Jugoslavije, šta uopšte nije sporno, da li ste tražili podatke tada od kompetentnih institucija da su na Kosovu delovale terorističke grupe raznih vrsta, raznih imena, da ih ovde ne čitam?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, mislim da je takav zahtev postavljen u pismu tužiteljice Arbur koje je ona vama lično uputila 17. marta 1998. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi tražili podatke od drugih relevantnih institucija međunarodnih, Interpol-a i drugih koji imaju podatke o međunarodnom terorizmu i o terorističkim vezama, od drugih službi koje su bile u funkciji podizanja ove lažne optužnice protiv mene o terorizmu na Kosovu? Jeste li tražili i od koga te podatke? Ili ste fokusirani samo na optužbu jugoslovenskih vlasti zato što se štitila od terorizma?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja ne prihvatam sve tvrdnje u vašem pitanju. Tužilaštvo je tražilo sve relevantne informacije od svih mogućih izvora i ja nisam sada u poziciji da obelodanim o kojim se konkretno izvorima radi i gde su takve informacije tražene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hoćete da mi kažete da vi imate podatke i da postoje službe koje su vam dale informaciju, je l' tako? Ali ne možete da ih obelodanite?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja vam kažem da mi jesmo tražili relevantne informacije i materijale iz jednog širokog spektra izvora i da smo u odgovoru na naš zahtev dobili informacije i materijale koji su bili relevantni za naše istrage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ja bih vas podsetio da sam tražio da izdate nalog da se stave na raspolaganje, odnosno obelodane podaci kojima raspolažu službe ovih glavnih zemalja, članica NATO u vezi sa događajima u Jugoslaviji, agresiji na Jugoslaviju i terorizmu na Kosovu ...

SUDIJA MEJ: Zaustavio sam vas, gospodine Miloševiću, i to zato jer ovo nije vreme da se raspravlja o tim opštim stvarima. Vi sada morate da ispitajte ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da ste u tim svim informacijama koje kažete da ste eto pribavili, imali i jednu jedinicu mudžahedina pod nazivom "Abu Bekir Sadik" (Abu Bekir Sadik) koja je delovala na Kosovu u to vreme, na primer? Da ne govorim o drugim, da ih ne pominjem. Ali to je nešto šta je u fokusu pažnje međunarodne zajednice, da li ste bar to imali?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja se ne sećam takvih informacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sećate li se ikakvih informacija o vezi kosovskih terorista albanskih sa Osamom Bin Ladenom? Nemate ni te informacije?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja zaista ne mogu da se setim ničega u vezi sa Bin Ladenom. Konkretno, ne mogu da se setim konkretnih informacija koje smo primili kao rezultat naših istraga. Mi smo dobili informacije i dokaze iz veoma širokog spektra izvora i oni su dolazili svakoga dana. Ja lično nisam procesirao te informacije, to je radilo osoblje Tužilaštva. Ovo o čemu vi govorite, ove konkretne stvari, toga se ja ništa ne sećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je upravo u vreme kad vi pišete ta pisma, to je upravo u to vreme, polovina 1998. godine, da li se sećate podatka, na primer, da je 33 Albanaca koji nisu želeli da pristupe terorističkoj organizaciju ubijeno od strane tih istih terorista? Da je u tom periodu od strane terorista ubijeno više Albanaca nego Srba, da su oni terorisali i svoj narod i naravno, meta napada su im bili organi policije, organi vlasti, da su više u tom periodu ubili Albanaca nego Srba? Da je država branila svoje građane bez obzira na nacionalnost. Od terorizma.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Poznata mi je opšta priroda nekih navoda, otprilike u ovom smislu koji ste vi sugerisali i ja vam mogu da kažem da je Tužilaštvo bilo rešeno da utvrdi istinu o tome šta se zaista dešavalo na Kosovu. To je jedan od razloga što je vama poslato pismo 17. marta 1998. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi prihvatate da su vam bile poznate terorističke akcije na Kosovu, je l' tako, gospodine Bluit?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja prihvatam da smo mi znali da je bilo teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava, bez obzira na to da li su se ta kršenja karakterisala kao teroristička dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne razumem zašto izbegavate da kažete bez obzira da li se vode kao teroristička dela. Moje pitanje je direktno, da li vam je poznat obim terorističkih aktivnosti na Kosovu i Metohiju u 1998. godini? Da li vam je bio poznat obim terorističkih aktivnosti u 1998. godine i žrtve među civilnim stanovništvom, upravo žrtve tog terorizma, i među pripadnicima policije, organa vlast i tako dalje? Da li vam je bila poznata teroristička aktivnost? Molim vas, odgovorite mi sa da ili sa ne.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja ne izbegavam vaše pitanje, ja samo kažem da smo mi znali za činjenicu da se čine krivična dela i da se ta krivična dela od strane nekih karaktrišu kao teroristička dela. Ono šta ja kažem, kažem sa stajališta tužioca ovoga Suda, a to je da su zločini koji su se tamo činili, pogotovu zločini počinjeni nad civilnim stanovnoštvom, bili u nadležnosti ovoga Suda i da je naša odgovornost bila da te navode istražimo i to smo i činili, dakle bez obzira na to da li se ti zločini mogu karaktriserati i kao teroristička dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li ste vi, ako ste imali svest o tome da je na Kosovu terorizam, da li ste vi smatrali sebe nadležnim da osporite pravo države, znači organa Republike Srbije i organa Savezne Republike Jugoslavije da zaštite svoje stanovništvo od terorizma?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Svakako ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa gdje je u vašim pismima terorizam, vi stalno postavljate pitanja da nije neko stradao od organa vlasti? Gde je u vašem pismu, nađite mi u vašem pismu terorizam, iako sam vam ja pokazao tri ili četiri Rezolucije Ujedinjenih nacija u kojima se govori o terorizmu na Kosovu? Je l' ima u jednom vašem pismu reč terorizam?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Reč terorizam se ne pojavljuje u pismima. Međutim, sasvim je jasno da je tužiteljica primila informacije da postoje navodi da se čine krivična dela koja spadaju u nadležnost ovoga Suda i da je odgovornost tužioca bila da istraži takve navode i takva krivična dela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li u ta krivična dela koja vi tvrdite da spadaju u nadležnost ovoga Suda koji je nelegalan, ali za vas je legalan, da li u ta dela spada terorizam ili ne?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Zločin terorizma sam po sebi nije u nadležnosti ovoga Suda. Međutim, krivična dela koja sačinjavaju teroristička dela, kao što su ubistvo i druga teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava, mogu da se karakterišu i kao teroristička dela i kao krivična dela koja spadaju u nadležnost ovoga Suda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro gospodine Bluit, da li u nadležnost toga što vi nazivate Sud, u vašu nadležnost spada agresija NATO na Jugoslaviju izvršena bez odluke Saveta bezbednosti i protiv ...

SUDIJA MEJ: Ne, sad se ponovo vraćamo na staru temu sa kojom smo već završili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mi tu temu nismo ni počeli, gospodine Mej, pošto vi ne dozvoljavate ...

SUDIJA MEJ: Da, da, međutim mi smo doneli odluku da je to irelevantno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, da li vi tvrdite da je irelevantno da pitam gospodina Bluita koji sebe smatra nadležnim za krivična dela počinjena na teritoriji bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije da li je agresija NATO, bombardovanje ...

SUDIJA MEJ: Da, da, već smo o tome imali argumente, nema smisla da se ponovo time bavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, da li je bombardovanje bolnica krivično delo za koje ste vi ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, on nije ovde da govori o ovoj temi. Vi naravno možete da ga pitate o temama koje su obrađene u pismima i to ste već učinili. Recite nam sada da li želite da ga pitate o još nekom od tih pisama ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, s obzirom da se tu pominje nasilje, ubistva ljudi, da li je ubistvo više desetina civila u koloni na Kosovu od strane NATO avijacije koja ...

SUDIJA MEJ: Kako glasi vaše sledeće pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, moje sledeće pitanje glasi da li je krivično delo uništavanje jednog mirnog rudarskog grada koji se zove Aleksinac ...

SUDIJA MEJ: Već smo kroz to prošli. Gospodine Miloševiću, čini mi se da vi ne obraćate pažnju na to i zato sada moramo da razmotrimo pitanje da li ovo unakrsno ispitivanje treba da se privede kraju. Ako imate pitanja o pismima, možete da ih postavite. Ako želite na primer, da postavite pitanje o dokumentu koji je 2. februara 1999. godine poslala predsednica Suda i u ko-

jem se iznosi veliki broj navoda, onda o tome možete da postavite pitanje. Sada je prilika da to učinite, jer to pismo ulazi u spis. Ukoliko želite da spojite neke navode iz tog pisma, to sada morate da učinite, a ne da se bavite onim stvarima za koje vam je jasno rečeno da njima ne smete da se bavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako je zbog ulaska u spis, onda zapišite u taj vaš spis da osporavam sve te navode iz tog pisma. Jer bi mi trebalo nekoliko dana da postavljam pitanja koja mi vi ne dozvoljavate da postavim u vezi sa svim tim navodima, gospodine Mej. Eto, radi zapisnika, da vam bude mirna savest da da li sam osporio ili nisam, da sve te navode osporavam. Jer su neistiniti, tendenciozni i uopšte ne odgovaraju istini.

SUDIJA MEJ: To je nešto o čemu ovaj svedok može da govori. Gospodine Bluit, čuli ste navod optuženog. On kaže da su tvrdnje iznesene u pismima koje je vaša kancelarija poslala njemu i drugim zvaničnicima Savezne Republike Jugoslavije neistinite i tendenciozne. To je karakterizacija za koju se optuženi opredelio. Recite nam koji su bili izvori, ne morate da ulazite u detalje, ali recite nam koji su bili izvori na osnovu kojih su izneseni takvi navodi i da li su oni izneseni na tendenciozan način?

SVEDOK BLUIT: Nikako, časni Sude. Materijali na koje se oslanjala tadašnja tužiteljica došli su iz širokog spektra izvora, uključujući izveštaje u medijima, izveštaje vlada, pisma zainteresiranih grupa, uključujući nevladine organizacije, dakle tu se radi o velikom broju različitih izvora. Ne znam da li sada mogu da budem konkretan u vezi s time, međutim ti su izveštaju bili brojni, konzistentni i gledano sa stajališta tužioca, ti su izveštaji uzrokovali dovoljno zabrinutosti da je te stvari, po mišljenju tužiteljice, tada trebalo da se istraže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Bluit, vi ste podigli protiv mene optužnicu u maju 1999. godine i to za događaje u 1999. godini, dakle za svega par meseci ste prikupili sve dokaze, kako vi kažete i podigli optužnicu, iako vam ništa nije bilo dostupno šta je jako kontradiktorno, je l' tako?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Istraga je započela 1998. godine. Istraga je stalno trajala bez obzira na činjenicu da u drugoj polovini 1998. godine i početkom 1999. godine nismo imali pristupa na Kosovo. Bez obzira na to, mi smo i dalje bili u stanju da prikupljamo dokaze i tek u maju

1999. godine imali smo dovoljno dokaza da po našem mišljenju možemo da dokažemo tvrdnje sadržane u optužnici i tada smo optužnicu i podigli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro, gospodine Bluit, i sami kažete niste bili prisutni, skupili ste to za optužnicu, a recite mi zbog čega vam je bilo potrebno 11 godina da odlučite da podignete optužnicu za Bosnu i ...

SUDIJA MEJ: Ne, nije na svedoku da odgovara o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Bluit, je li tačno da ste materijal za podizanje te takozvane optužnice dobili od britanske obavestajne službe?

SUDIJA MEJ: Ne, ne, to nije pitanje za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pošto ja zaista ne znam šta je pitanje za ovog svedoka možda vi treba da mi kažete koja pitanja treba da mu postavim, gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Da, u minutama koje još imate na raspolaganju možete svedoku da postavite pitanja o tim pismima. O nečemu šta eventualno osporavate u njima, o nečemu sa čime se ne slažete, to možete da iznesete svedoku. Ili o nečemu šta želite da istaknete sa jugoslavenske strane ukoliko još hoćete nešto da iznesete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, je li vama nije dovoljno, pošto ste pravnik i eto, slali ste ta pisma, je li nije dovoljno bilo u pogledu kompetentnosti onoga šta piše ovo, bilo u pogledu sadržine to što ministar pravde vama kaže da nadležni državni organi u zakonom propisano postupku ispituju sva krivična dela? Šta vi tome imate da zamerite i da dodate i kakav je problem? Da li neko uopšte tvrdi da nema krivičnih dela iz Jugoslavije ili tvrdi, naprotiv da će nadležni organi ispitati sva krivična dela? Prema tome, šta je to što mi smatramo svoje organe nadležnim, vi smatrate sebe nadležnim, mi vas ne smatramo legalnim, vi sebe smatrate legalnim, ali ima jedna stvar koja nije sporna ...

SUDIJA MEJ: Čekajte malo, postavili ste svedoku pitanje. Sad treba da mu date priliku da na to pitanje i odgovori. Dakle, radi se o sledećem. Zar nije

li bilo dovoljno da je Ministarstvo pravde, vama, gospodine Bluit, napisalo pismo u kojem kaže da nadležni državni organi istražuju te zločine? To je, čini mi se, pravo pitanje.

SVEDOK BLUIT: Tužiteljica je znala da postoji tvrdnja da se svi zločini počinjeni na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije istražuju. Mi, naravno, nikada ne osporavamo pravo Savezne Republike Jugoslavije da istraži i krivično goni osobe koje su takva krivična dela počinile. Međutim, mi se nismo uverili da se svi zločini počinjeni na obe strane sukoba, onako kako smo mi to videli zaista i istražuju. Isto tako, sasvim je jasno da ovaj Međunarodni sud ima paralelnu jurisdikciju sa paralelnim vlastima, što se odnosi i na Saveznu Republiku Jugoslaviju. Prema tome, ta je zemlja, Savezna Republika Jugoslavija, očigledno imala pravo da istražuje te zločine. Međutim, ko što sam već rekao, tužilac, ako nije uveren da se takve istrage sprovede celovito i na pravilan način, ima nadležnost da to onda isto istraži.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je nesporno da to šta vi nazivate tužiteljem i tužiteljstvom, svoje istrage sveo samo na ona pitanja gde može za nešto da optuži pripadnike organa policije ili Vojske Jugoslavije, a potpuno isključio, šta pokazuje ovaj vaš dokument, zločine izvršene od strane NATO u Jugoslaviji?

SUDIJA MEJ: Već smo se time bavili a sada, uostalom idemo na pauzu od 20 minuta. Posle pauze imaćete još 10 minuta da završite vaše unakrsno ispitivanje, gospodine Miloševiću. Gospodine Bluit, moramo da vas formalno upozorim da, kao što činimo sa svim svedocima, ni sa kim ne smete da razgovarate o vašem svedočenju sve dok se ono ne privede kraju.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Bluit, upravo u vezi sa ovim vašim pismima, vama je poznat član 25 Povelje Ujedinjenih nacija (Charter of the United Nations), pretpostavljam. Ja ću da vas podsetim ako se ne sećate sad njegove sadržine napamet, ali tamo piše da su "države dužne da poštuju odluke Saveta bezbednosti, ako su u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija", je l' tako?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Verujem da je tako, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odluke Međunarodnog suda pravde su izvor prava, jedan od izvora međunarodnog prava. To je takođe nesporno, je l' tako?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, na primer, odlukom Međunarodnog suda pravde od 1973. godine, savetodavnim mišljenjem koje je bilo povodom prisustva Južne Afrike (South Africa) u Namibiji (Namibia), potvrđeno je da države imaju pravo da ne poštuju odluke Saveta bezbednosti ako su suprotne Povelji Ujedinjenih nacija. Pretpostavljam da vam je to poznato. Je li tako ili ne?

SUDIJA MEJ: Ovo nije tema o kojoj može da govori ovaj svedok. Radi se o pravnim pitanjima i to je nešto o čemu mi odlučujemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja pretpostavljam da svedok takođe svoju aktivnost zasniva na nekim pravnim propisima i pravilima međunarodnog prava.

SUDIJA MEJ: Postavite relevantno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je, dakle, da je članom 29 Povelje Ujedinjenih nacija upisano da Savet bezbednosti može da osnuje komisiju, komitet ili izvestioca za pojedina pitanja i tako dalje. Ne može da osniva nikakav Sud ...

SUDIJA MEJ: To je opet jedna stara tvrdnja, prema tome, nećemo na to da se osvrćemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa Hans Kelzen (Hans Kelsen) je u knjizi *"The Law of the UN"*, 1950. godine napisao da "Savet bezbednosti nema sudska ovlašćenja". Je l' se vi slažete s tim? On kaže: "Njegovi članovi nisu nezavisni ..."

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, samo gubimo vreme pokušavajući da raspravljamo o stvarima koje su već davno odlučene. Prema tome, nema ni-

kavog smisla da se na to vraćamo. Ukoliko želite da se osvrnete na pasus iz nekih pisama koja su ovde, onda to možete da uradite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Upravo ovde je reč o tome da država nije obavezna da poštuje odluku Saveta bezbednosti koja nije u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija. A ovo očigledno nije u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, bez obzira ...

SUDIJA MEJ: Da, da, čuli smo da vi to tvrdite i možete to da nam iznesete onda kada bude relevantno, u dogledno vreme, a u međuvremenu, molim vas da postavite neko pitanje, neko valjano pitanje za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, pretpostavljam da je valjano pitanje za ovog svedoka da li je ovo vaše takozvano Tužilaštvo odvojeno i samostalno i nezavisno od onoga šta se naziva Sudom ovde?

SUDIJA MEJ: A šta pod tim podrazumevate, nisam sasvim siguran da mi je jasno vaše pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da stavimo na stranu nelegalnost i Suda i Tužilaštva. Da li je to što je Tužilaštvo, to što predstavlja gospodin Bluit, nezavisno od Suda?

SUDIJA MEJ: To nije ispravno pitanje za ovog svedoka. Da li vi time sugerirate da u ovim pismima postoji nešto drugo, čime bi se tvrdilo nešto suprotno? U čemu je poenta ovoga štavi iznosite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U tome da dobijem odgovor da li se oni ponašaju nezavisnim i da li se smatraju nezavisnim ili ne.

SUDIJA MEJ: Svedok može na to da odgovori.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, ja shvatam da je Tužilaštvo nezavisni organ od ovog Tribunala i ta nezavisnost je navedena u članu 16 Statuta Tribunala ...

SUDIJA MEJ: Štaviše, da li Tužilaštvo deluje nezavisno i da li ste vi postupali nezavisno kad se radi o ovim pismima o kojima sada raspravljamo?

SVEDOK BLUIT: Da, časni Sude, one istrage koje je pokrenulo Tužilaštvo su bile u skladu sa nezavisnošću Tužilaštva koja je određena Statutom i ova pisma su poslata u skladu sa obavezama Tužilaštva koje su navedene u Statutu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Bluit, pošto ste rekli da ste nezavisni, da li možete da mi odgovorite na pitanje, a zašto vi ne tražite savetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde o legalitetu vaših aktivnosti?

SUDIJA MEJ: Da, to je potpuno irelevantno. Gospodine Tapušковиću, da li vi želite da nešto pitate svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li to znači da mi nećete dozvoliti da mu postavim još pitanja?

SUDIJA MEJ: Da, zato što mu stalno postavljate irelevantna pitanja. Ukoliko imate neko relevantno pitanje, dozvoliću vam da ga postavite. Imate još nekoliko minuta na raspolaganju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa gospodine Bluit, vi mi ne date da vam postavim nijedno od pitanja koja ja smatram relevantnim, ali recite mi, molim vas, da li ste vi dužni po vašem članu 68 da mi obelodanite sve oslobađajuće materijale?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, i to je propisano Pravilom 68 Pravilnika o postupcima i dokazima (Rules of Procedure and Evidence) Suda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad mi odgovorite na pitanje, molim vas, sasvim precizno, da li ste vi meni obelodanili sve materijale, informacije, činjenice koje ste saznali u postupku izrade ovog dokumenta o NATO zločinima u Jugoslaviji i izveštaja koji je podnela vaša komisija da razmotri kampanju bombardovanja protiv Savezne Republike Jugoslavije?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Samo trenutak. To nije pitanje na koje ovaj svedok može da odgovori. To prevazilazi okvire onoga o čemu smo vam rekli da možete da postavljate pitanja. Ali da bi bilo sve jasno, oni koji vode Tužilaštvo i koji se ovde nalaze su upoznati sa tim da imaju obavezu da obelodane sav relevantni i potencijalno oslobađajući materijal i obaveza je Pretresnog

veća da se pobrine o tome da se svi pridržavaju tog pravila. Prema tome, bilo koji oslobađajući materijal će vam biti obelodanjen. Sad vam je preostalo vreme za još samo jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje je pitanje bilo da li su meni ti materijali do kojih ste došli u radu o istraživanju zločina NATO nad Jugoslavijom meni obelodanjeni ili ne? Ili tvrdite da je sve sadržano u ovom izveštaju koji ste dobili?

SUDIJA MEJ: Ne, mi sada ne obrađujemo taj izveštaj. Ovaj svedok može da odgovori o materijalima do kojih su došli baveći se ovim pismima. Gospodine Bluit, da li je obelodanjen neki materijal koji je vezan za ova dokumenta, a oslobađajuće je prirode?

SVEDOK BLUIT: Časni Sude, sav onaj materijal koji je Tužilaštvo po propisima imalo obavezu da dostavi optuženom je dostavljen.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, mogu vam reći odmah da pre nego što sam došao danas u sudnicu, meni je bilo potpuno jasno da se ne mogu otvarati nikakva pravna pitanja koja su vezana za ova dokumenta i ja nisam hteo da se bavim bilo kojim pravnim pitanjem u vezi svega toga. Kad sam pokušao da ustanem u onom momentu na početku, hteo sam samo da istaknem da je gospodin Najs u jednom momentu rekao da je Tužilaštvo bilo nepristrasno, jer u dokumentu pod tabulatorom 9 se govori i o stradanju Srba. To je gospodin Najs izgovorio i ja sam hteo samo to da vam kažem i ništa drugo. Moja pitanja zapravo biće vrlo kratka i baviću se samo ovim dokumentom iz tabulatora 11, to je pismo koje je upućeno gospodinu Slobodanu Miloševiću 26. marta 1999. godine. Gospodine Bluit, 26. marta je ovo pismo poslato, je li to bilo dva dana nakon započinjanja bombardovanja NATO na Kosovu, nakon započinjanja tog rata koji je potrajao par meseci, je li tako bilo? To je bilo dva dana nakon početka rata, jer rat je počeo 24.

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Meni je već bilo postavljeno slično pitanje, ja sam rekao da ne mogu da se setim kad je počelo NATO bombardovanje, ali moram da se složim sa vašom tvrdnjom da je to počelo 24. marta i ostajem pri onome šta sam već rekao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je gospođa Arbur, sad meni je žao što gospođa Arbur nije tu, jer bi ona na to možda pre mogla da odgovori, ali u ovom pismu, to je citirao gospodin Najš, navodi se da je bilo zahtevano da se istraže sva teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava 26. marta. Moje pitanje je, da li vi možete da odgovorite na to pitanje da li je bilo moguće u tim ratnim uslovima, u vreme bombardovanja, kada su uglavnom svi ljudi na tom prostoru bili ugroženi, da se obezbedi bilo kakvo istraživanje tokom tih meseci dok se rat nije završio, do tamo juna meseca? Je li bilo moguće postupiti po jednom takvom zahtevu?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Nisam siguran da mogu da odgovorim na to pitanje. Ali ovo pismo je kombinacija ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala vam ...

SUDIJA MEJ: Ne, dozvolite svedoku da završi.

SVEDOK BLUIT: Ovo pismo nosi datum 26. marta 1999. godine, to je bila kombinacija nekoliko pokušaja kako tužioca tako i Tužilaštva da istraži zločine koji su navodnobil počinjeni na Kosovu od početka 1998. godine.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I ako bi mogli da se pozabavimo onim o čemu se govori u prvom pasusu tog pisma, gde se govori o odlasku Verifikacione misije OEBS, znači da je drastično smanjeno prisustvo nezavisnih posmatrača. Gospodin Slobodan Milošević nije optužen ni za jedno krivično delo vezano za događaje iz 1998. godine. Uglavnom je optužen za događaje iz 1999. godine u vreme kada je do marta meseca Verifikaciona misija bila tu. Na primer, Račak je istražen od strane Verifikacione misije i Verifikaciona misija je bila prisutna na Kosovu i mogla je da prati događaje, znači nije bila onemogućena u tome da eventualno istraži ove stvari o kojima je reč, je l' tako?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, verujem da je tako. Tačno je ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala ...

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ali Tužilaštvo je bilo sprečeno da sprovodi istrage na licu mesta, na Kosovu, sve od kraja 1998. godine. Tužilac ima obavezu koja mu je naložena od strane Saveta bezbednosti da istražuje sve ono šta spada pod nadležnost Međunarodnog suda, a ne Verifikaciona misija.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Slažem se, ali je Verifikaciona misija došla na te prostore uz odobrenje države na čijem prostoru je to rađeno i Verifikaciona komisija je u pojedinim slučajevima i sama vodila istragu, to je rađeno uz saglasnost vlasti Jugoslavije, je l' tako?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Ja to nikako ne osporavam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Ja nemam više pitanja.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo nekoliko pitanja, molim vas. Gospodine Bluit, da li biste mogli da pogledate dokument pod tabulatorom 9, dakle onaj izveštaj na strani 26, tačka 36. To je tačka koju smo već proanalizirali ranije, molim sada sudskog poslužitelja da to stavi pred svedoka ili na grafoskop. Molim vas, pogledajte ovaj pasus u svetlu onih pitanja koja su vam postavljena o korišćenju termina teroristi i terorizam. I sugestija koja je ovde izneta je da ste vi postupali na jedan pristrasan način i da ste zanemarivali zločine, sem ukoliko nisu bili upereni protiv kosovskih Albanaca. Dakle, ovaj pasus, ja vas podsećam, glasi sledeće: "Tužiteljica je zaključila da je informacija kredibilna, te da ide ka tome da pokaže da su se možda počinili zločini koji spadaju u nadležnost Međunarodnog suda. Tužiteljica je zaključila da kredibilna informacija pokazuje da je postojao oružani konflikt na Kosovu i da su se vodile borbe između dve strane. S jedne strane između policijskih snaga koje su vezane za Saveznu Republiku Jugoslaviju ili Republiku Srbiju, s jedne strane dakle, i s druge strane naoružane i organizovane jedinice i grupe, uključujući i Kosovsku oslobodilačku armiju, koje su predstavljale kosovske Albance". Dakle, da li ovaj pasus i ova rečenica odražava da je u ovom pismu navedeno da su učestvovalе dve strane, dakle u nečemu šta se smatralo unutrašnjim sukobom?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I optuženi je insistirao na tome da vi usvojite termin terorizam, da ga prihvatite šta ste vi odbili i ovde stoji: "Organizovane oružane jedinice i grupe koje su povezane sa OVK i sa kosovskim Albancima". Dakle da li to odražava pristup koji je Tužilaštvo imalo u to vreme prema kosovskim Albancima?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, svakako.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I onda dalje stoji: "Nivo, intenzitet nasilja koje su koristile oružane grupe koje su učestvovala u ovome s jedne strane prikazane u izveštaju kao oružane snage koje je imala Savezna Republika Jugoslavija i koje su dovele do razarajućih rezultata, do teških žrtava među tim stanovništvom i to je nešto šta spada u nadležnost Međunarodnog suda i nešto što izaziva interesovanje međunarodne zajednice. Sve ovo, dakle, pokazuje da su u konfliktu do kog je došlo na Kosovu počinjeni zločini koji spadaju u nadležnost Međunarodnog suda. Dakle, da li to znači da se ovde nije upiralo prstom ni na koga, da je rečeno da su sve strane činile zločine?"

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, ja mislim da to ovde znači da su postojale dve strane koje su učestvovala u tom oružanom konfliktu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I vi ste se vrlo kratko osvrnuli, putem pisama koje ste ovde dostavili na ograničenja koja su bila nametnuta Tužilaštvu u onemogućavanju pristupa tom području 1998. i 1999. godine. Dakle, da li je vas to sprečavalo da istražujete zločine koje su počinile i jedna i druga strana?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da. To nas je sprečavalo da vršimo istragu u vezi zločina koje je ma ko počinio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I konačno, ja mislim da je ovo moje poslednje pitanje za vas, samo da utvrdimo tačno činjenično stanje, da li je Tužilaštvo istraživalo zločine za koje se tvrdi da ih je počinila druga strana? Kosovski Albanci i OVK-a?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, to je tačno, mi i dalje vodimo istrage o zločinika koje je navodno počinila OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I čak su podignute i neke optužnice u tom smislu?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Optuženi vam je postavio jedno pitanje koje se tiče nezavisnosti Tužilaštva i koliko je Tužilaštvo nezavisno od Međunarodnog suda. U tom smislu, molim vas da pogledate pismo pod tabulatorom 7 koje je poslala gospođa Kirk Mek Donald koja je u to vreme bila predsednik Suda, ovo pismo je poslato Savetu bezbednosti i sasvim je jasno da to pismo objedinjuje i pritužbe koje je uputilo Tužilaštvo. Možete li da nam, molim vas, kažete kako je došlo do toga da predsednik Suda mora u svoje pismo da uključi i pritužbe koje je uputilo Tužilaštvo u tim okolnostima?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Nedostatak saradnje ili činjenica da neka zemlja ne ispunjava svoje obaveze prema Sudu u skladu sa rezolucijama Saveta bezbednosti su takve stvari da je jedini način da se one uklone. Dakle, jedini mehanizam da se one uklone je da se to prijavi, da se o tome obavesti Savet bezbednosti. To je jedini mehanizam koji mi imamo u Pravilniku o postupku i dokazima Međunarodnog suda. To je jedino šta mi možemo da uradimo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, stoga je bilo neophodno da u svoje pismo predsednik Suda uključi spominjanje tih pritužbi koje je Tužilaštvo imalo?

SVEDOK BLUIT – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NAJS: Ja nemam više pitanja za ovog svedoka, časni Sude, ali pre nego što on izađe iz sudnice, mogu li da podsetim Pretresno veće da, da ih zamolim da oni podsete optuženog o sledećem, a tiče se pitanja optuženog o dokumentu koji mu je dostavljen po Pravilu 68, a tiče se NATO bombardovanja. Dakle dve stvari. Prvo da je njemu dostavljena velika količina materijala po Pravilu 68, dakle sve ono šta smo mi smatrali da ima potencijalno oslobađajuću funkciju. Prema tome, može da se na to pozove i o tome smo već govorili u delu ovog suđenja koji se ticao Kosova. Druga stvar je da se on možda ne seća, ali smo se mi jako potrudili da vrlo javno iznesemo kako mi pristupamo svom tom materijalu koji je potencijalno oslobađajuće prirode i mi smo zamolili i optuženog i njegove saradnike da zajedno sa nama o tome prodiskutuju.

SUDIJA MEJ: Gospodine Bluit, vi ste ovim završili vaše svedočenje, hvala vam što ste došli da svedočite, sada možete da idete.

SVEDOK BLUIT: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, imamo nekoliko administrativnih pitanja koja treba da rešimo. Prvo pitanje se tiče finalizovanja spiska svedoka, kao i spiska dokaznih predmeta.

TUŽILAC NAJS: Konačna verzija spiska svedoka vam je dostavljena 21. oktobra ove godine. A to je praznik, "Trafalgar Day", sasvim se slučajno desilo. Jedno ime je slučajno ispušteno iz spiska, dakle radi se o jednoj slučajnoj grešci, o jednom previdu i o tome ćemo da vas obavestimo. Sem te greške,

ovaj spisak je konačan. Da bismo dodali dopunske svedoke na taj spisak, mi bi morali da vam podnesemo pismeni zahtev da se dodaju ti svedoci. Ta aplikacija za te dodatne svedoke je jedan kompleksan dokument, i to je dokument za koji sam se nadao da ste ga dobili juče. Ja sam se nadao da ćemo mi moći juče da vam ga dostavimo, međutim naišli smo na neke poteškoće koje nismo mogli da rešimo, i ja mislim da ćemo to sve danas da rešimo. Prema tome, vi ćete danas da dobijete taj složen dokument.

SUDIJA MEJ: Ono što nas brine je sledeće. Dakle, mi smo sada na jednom suđenju koje traje već dve godine, a spisak svedoka i dalje nije konačan. Ja se slažem da postoje neki razlozi koji nisu pod kontrolom Tužilaštva, ali na kraju krajeva, ovaj optuženi ima pravo da zna ko će da svedoči protiv njega, a na to ima pravo i Pretresno veće. A činjenica da vi planirate da ulažete nove zahteve o dodavanju novih svedoka je nešto što nas zaista brine.

TUŽILAC NAJS: Taj zahtev koji ćemo danas da dostavimo je neophodan samo zato što se u njemu spominju imena sa spiska od 21. oktobra. Imena na tom spisku od 21. oktobra su imena ili identiteti svedoka o kojima smo mi obavestili kako amikuse tako i Pretresno veće pre izvesnog vremena. I prema tome, ovo je samo jedan sveobuhvatan zahtev. Nismo hteli to parcijalno da vam dostavimo. Mogu da vam navedem brojne razloge što kasnimo i što sada u ovo vreme ulažemo zahtev. Pre svega, postoji jedna kategorija svedoka koji potpadaju pod ograničenja po Pravilu 70 i trebalo nam je jako puno vremena da prevaziđemo sve poteškoće, to je bilo van naše kontrole. Takođe, pored toga je bilo svedoka koji su tek nedavno, tek nedavno nam je skrenuta pažnje na njih, tek nedavno smo saznali za njih. Prema tome, mi svakako imamo obavezu da uvrstimo i te svedoke o kojima smo tek nedavno saznali i mislim da su to dakle dve najvažnije kategorije. Časni Sude, mi tvrdimo da to šta je spisak sastavljen 21. oktobra i to što ćemo mi vama danas popodne da uložimo zahtev ne predstavlja poteškoću. Vi ćete morati o svakom od ovih svedoka da odlučite pojedinačno.

SUDIJA MEJ: Dakle, ovaj vaš složen, kompleksan zahtev, je li to poslednji zahtev koji ćemo mi da dobijemo od vas po tom pitanju?

TUŽILAC NAJS: Postoji nekoliko svedoka čija imena ne možemo da stavimo na spisak iz razloga koji su van naše kontrole, i mi vam u tom našem podnesku objašnjavamo kada ćemo to da dostavimo.

SUDIJA MEJ: Dakle, kada će to da bude?

TUŽILAC NAJS: Pa mi se nadamo da će to da bude za nekoliko dana, ne više od duže.

SUDIJA MEJ: Ukoliko se radi o samo nekoliko dana, onda ćemo možda to i da razmotrimo, ali u svakom slučaju to izaziva poteškoće, jer vi privodite kraju izvođenje vaših dokaza.

TUŽILAC NAJS: Da, to mi je sasvim jasno. Mogu li samo da vam istaknem sledeće? Od kako smo sastavili ovaj konačan spisak, mi smo bili koliko je god to moguće transparentni u pogledu toga kakav stav imamo prema svedocima. Kao što znate, mi smo skidali neke svedoke sa spiska i to dosta, puno svedoka smo skinuli sa spiska da bismo ispunili obaveze prema ovim novim rokovima koje ste odredili i da bi bili u skladu sa vašim gledištem o tome koliko treba svedoka da svedoči o mestu izvršenja zločina. Stoga ja uz dužno poštovanje kažem da transparentnost ovog dokumenta vrlo jasno govorio tome kakav smo postupak mi ovde vodili, dakle kako smo skidali svedoke da bismo uštedeli na vremenu, kako su rešavane razne poteškoće vezane za svedoke. Ja se nadam da će ovaj dokument zapravo da posluži kao uzor za sve druge buduće predmete gde je takođe nepohodno da svaka strana bude transparentna u pogledu svedoka koje će da pozove da svedoče. Ja mislim da to ide u prilog svim stranama, kao i interesima suđenja. Mi smo na tom spisku naveli i koliko očekujemo da će vremena svedoci da svedoče i onda smo, takođe, u taj dokument unosili i koliko su zaista vremena ti svedoci svedočili. Tako da smo vodili evidenciju vremena. I sve u svemu, bilo je neophodno da napravimo određene izmene i dopune.

SUDIJA MEJ: Sada, što se tiče dokaznih predmeta, mi nameravamo da donesemo nalog gde nalažemo da se finalizira spisak dokaznih predmeta tako da ne samo optuženi već i Pretresno veće mogu da budu sigurni da smo konačno sastavili konačan spisak. Mi nameravamo da vama damo rok od 21 dana da biste vi to završili. Da li mislite da ćete moći to da ispunite?

TUŽILAC NAJS: Meni se čini da je to sasvim razumno. Ukoliko iskrсну neki razlozi zbog čega nećemo moći to da ispoštujemo, onda ćemo to i da vam kažemo, ali ja mislim da ne samo da treba da se finalizira ovaj spisak dokaznih predmeta, već mislim da vaši pravni savetnici i Sekretarijat treba da ažu-

iraju predmete koji su uloženi do danas. Ja se sećam da je u nekim drugim predmetima to bio jedan ogroman poduhvat koji se sprovodio normalno na kraju, posle završetka izvođenja dokaza Tužilaštva. Meni je jasno da je bilo dokaznih predmeta koje smo mi tražili da se prilože u dokazni materijal, ali nismo zapravo fizički dostavili šta je neophodno da se razreši i uskladi. Ja mislim da ćemo mi možda morati da se sastanemo sa raznim stranama u ovom postupku da bismo bili sigurni da je sva dokumentacija na mestu.

SUDIJA MEJ: Da, treba da se rešiti status nekih dokaznih predmeta. Vi ćete svakako morati da rešite da li ćete zahtevati da ona dokumenta koja su uložena samo kao identifikacioni dokumenti, da li će oni na kraju da se uvrste ili povuku. Dakle, sve to treba da se uradi što je moguće pre, pre nego što završite izvođenje vaših dokaza, tako da svi znamo na čemu smo i koliko ima tačno dokaznih predmeta. Dakle, ne moramo ponovo da renumerišemo sve dokazne predmete već samo neke, i da ih sve navedemo i stavimo na spisak. Gospodine Miloševiću, pošto se bavimo administrativnim pitanjima, da li vi imate neka administrativna pitanja koja ste želeli da pokrenete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Tužilaštvo nam je zamolilo da im damo još jedan dan za izvođenje dokaza zbog onoga šta im se desilo danas. Ja sam svestan da ste vi imali sat i po koji smo vam mi bili dužni pre pauze, prema tome, možda bismo mogli da dodamo taj sat i po danas i još jedan dan, ali o tome ćemo da razmislimo.

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da bi to bilo prikladno.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Da, dodaćemo vam jedan dan.

TUŽILAC NAJS: Oprostite, imam još jednu stvar koju bih želeo da pokrenem, ako mogu.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC NAJS: Tiče se svedoka koji je pozvan da svedoči u ponedeljak i utorak. Međutim, da budemo oprezni što je više moguće, dozvolite mi da o tome govorim na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Rasprava se sada završava i nastavljamo u ponedeljak ujutro.

Fond za humanitarno pravo